

SĂPTĂMÂNA PĂTIMILOR

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

www.parohiaserbanvoda.ro

CU HRISTOS SPRE SFINTELE SALE PĂTIMIRI

DENIA SFINTEI ȘI MARII JOI

Anticipând Sfânta și Marea Joi
din săptămâna Sfințelor Pătimiri,
la Denia din Miercuri seara se face
pomenire de următoarele momente:

- 1) Spălarea picioarelor ucenicilor de către Mântuitorul Hristos;
- 2) Cina cea de Taină și instituirea Sfintei Euharistii;
- 3) Rugăciunea Domnului din Grădina Ghetsimani;
- 4) Vânzarea Mântuitorului de către Iuda, prinderea lui Iisus și predarea Lui spre a fi judecat și condamnat la moarte.

Toți Sfinții Evangheliști pomenesc
aceste evenimente în relatările Sfințelor
Evanghelii: Matei, cap. 26; Marcu, cap. 14;
Luca, cap 22; Ioan, cap .13; cap. 14-18.

1 După ce a serbat cu ucenicii Paștile Iudaice în amintirea ieșirii poporului din Egipt, sub Moise, Mântuitorul Hristos dă pildă de suprema smerenie și învățând pe ucenici taina smereniei și a slujirii, El însuși s-a încins cu un ștergar, ca unul care slujește, și a spălat picioarele fiecărui ucenic, chiar și pe ale lui Iuda, care va vinde și va trăda pe Învățătorul său.

2) Apoi, a stat cu ei la Cină și a instituit Paștile cel Nou, arătându-se pe Sine că El este „Mielul de jertfă”, care își frânge Trupul și își varsă Sângele spre iertarea păcatelor oamenilor și spre viața lumii întregi. Acum, la Cină, după cum relatează Sfințele Evanghelii, luând pâinea cu preacuratele Sale mâini, binecuvântând, sfințind și frângând a zis: „Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu, care se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor”, la fel luând și paharul a zis: „Beți dintru acesta toți, acesta este sângele Meu al Legii celei Noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.” (Matei 26, 26-28).

Astfel, a instituit Sfânta Taină a Euharistiei, adică Sfânta Împărtășanie, poruncind Apostolilor: „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea.” (Luca 22, 17-19). De atunci și până la sfârșitul veacurilor, Biserica va săvârși Sf. Liturghie euharistică, în care cinstitele daruri de pâine și vin devin, prin lucrarea Duhului Sfânt, Trupul și Sângele Domnului Hristos, din care credincioșii se împărtășesc spre iertarea păcatelor și dobândirea vieții de veci.

3) După Cină, luând pe ucenicii Săi Mântuitorul vine pe Muntele Măslinilor, în Grădina Ghetsimani unde petrece câteva ceasuri în rugăciune către Părintele Cereș, pentru clipele grele care vor urma și pătimirile pe care le va îndura, culminând cu moartea Sa pe Cruce. Voia

să vindece firea omenească pe care și-a asumat-o, de frica morții. Se ruga cu mare intensitate sufletească pentru Sine, pentru ucenicii Săi și pentru toți care vor crede în El, prin cuvântul Apostolilor, până la sfârșitul veacurilor. S-a rugat Hristos cu lacrimi de sânge ca să poată împlini voia Tatălui, bând paharul pătimilor și al Crucii: „Părintele Meu, de este cu putință, treacă de la Mine paharul acesta! Însă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voiești.” (Matei 26, 39). Apoi i-a îndemnat pe ucenici la priveghere zicându-le: „Privegheați și vă rugați ca să nu intrați în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul e ne-putincios” (Matei 26, 41).

4) În timp ce ucenicii la spălarea picioarelor s-au luminat, iar la Cină au

gustat din Ospățul Stăpânului Hristos, unul singur, Iuda, s-a întunecat și prin vânzare vicleană îl trădează pe Iisus, dându-L pe 30 de arginți fariseilor și cărturarilor, deși i-a spălat și lui picioarele. La Cină, Hristos Domnul l-a demascat pe Iuda, care în grabă împlinind lucrarea diavolului a vândut pe Domnul. Prin vânzare și-a agonisit spânzurare și iadului s-a dat trădătorul,

cum zice cântarea din Triod. Aflându-se încă în Grădina Ghetsimani cu ucenicii Săi, îndată au sosit ostașii și bătrânii poporului cu făclii și cu arme și L-au prins pe Iisus. Între ei era și Iuda și printr-o sărutare perfidă L-a predat lor. Apoi Domnul a fost dus la Arhieriei Anna și Caiafa și din aceste momente începe Procesul Mântuitorului și Sfintele Sale Pătimiri, cu umilințe,

batjocuri, bătai și condamnarea Sa la moarte și Răstignirea pe Cruce.

Participând duhovnicește în aceste zile la mântuitoarele pătimiri ale Domnului Hristos, să-L urmărim și noi sus, pe Golgota, ca să putem ajunge prin Crucea Sa la Lumina cea neînserată a Învierii Sale.

Amin! ✥

Pr. Eugen Morar

CINA CEA DE TAINĂ, TEMELIA NOULUI TESTAMENT

Și pe când mâncau ei, Iisus, luând pâinea și mulțumind, a frânt și a dat ucenicilor Săi, zicând: „Luați, mâncați; acesta este trupul Meu”. Și luând paharul și mulțumind, l-a dat lor zicând: „Beți dintru acesta toți; acesta este sângele Meu, al legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor. (Matei 26, 26-28)

Vai, cât de mare e orbirea vânzătorului! S-a împărțit cu tainele și a rămas același; s-a desfatat de masa cea prea înfricoșătoare și nu s-a schimbat. Evanghelistul Luca a arătat aceasta spunând: „După pâine, a intrat în el satana (Luca 22, 3)”. N-a spus-o ca să disprețuiască trupul Stăpânului, ci ca să vădească nerușinarea vânzătorului. Păcatul lui Iuda a ajuns mai mare din două pricini: și pentru că s-a apropiat de taine cu astfel de gând, și pentru că apropiindu-se n-a ajuns mai bun, nici datorită fricii, nici datorită binefacerii primite, nici datorită cinstei ce i s-a făcut. Hristos nu l-a oprit, deși știa totul, ca să cunoști că Dumnezeu nu lasă nimic la o parte din cele ce pot îndrepta pe cineva. De aceea, și mai înainte și mai târziu, i-a amintit neconținut și l-a povățuit, și cu fapta și cu cuvântul și cu frica și cu blândețea și cu amenințarea și cu cinstea. Dar nimic nu l-a făcut să se îndepărteze de boala aceasta cumplită a iubirii de arginți. De aceea Hristos, lăsându-l pe Iuda, amintește iarăși, prin sfintele taine, de junghierea Sa; iar în timpul mesei vorbește de cruce, pentru ca, prin prezicerea repetată a morții Sale, să-i facă pe ucenici să primească cu ușurință patimile Sale. Ce n-ar fi pățit ucenicii dacă n-ar fi auzit nimic de patimi, când s-au tulburat atâtea, deși le vorbise mai dinainte atâtea de patimile Sale, deși făcuse atâtea minuni înaintea lor? „Și pe când mâncau ei, a luat pâinea și a frânt”.

Dar pentru care pricină a săvârșit taina aceasta în timpul Paștelor?

Ca să afli cu orice prilej că El este legiuitorul Vechiului Testament și că pentru cele din Noul Testament au fost preînchipuite cele din Vechiul Testament. De aceea acum a pus adevărul în

locul preînchipuirii. Seara era dovada împlinirii vremurilor, dovada că faptele pentru mântuirea oamenilor au ajuns la sfârșit. „Și a mulțumit”. Hristos a pus capăt celei mai mari sărbători a legii vechi și i-a mutat pe ucenici la o altă masă, la o masă prea înfricoșătoare, spunând: „Luați, mâncați; acesta este trupul Meu, care se frânge pentru mulți”.

Dar cum se face că ucenicii nu s-au tulburat la auzul acestor cuvinte?

Pentru că Hristos le spusese și mai înainte multe și mari lucruri despre taina aceasta. De aceea acum nu mai stăruie – că și auziseră din destul -, ci spune numai pricina patimilor Sale, adică iertarea păcatelor. Numește sângele Său sânge al Noului Testament, adică al făgăduinței, al legii noi. Făgăduise de multă vreme sângele Său; sângele Său este temelia Testamentului celui Nou. Și după cum Vechiul Testament avea oi și viței, tot așa și Noul Testament are sângele Stăpânului.

Prin aceste cuvinte Hristos arată că are să moară; de aceea vorbește de Testament; și amintește de Testamentul de mai înainte, că și el fusese sfințit prin sânge. Și iarăși vorbește de pricina morții: „Care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor”; și adaugă: „Aceasta s-o faceți spre pomenirea Mea (Luca 22, 19)”. Ai văzut cum îi scoate și îi îndepărtează pe ucenici de obiceiurile iudaice?

„După cum săvârșeați Paștele iudaic, le spune Hristos, spre pomenirea minunilor din Egipt, tot așa săvârșiți-l și pe acesta spre pomenirea Mea. Sângele acela s-a vărsat spre mântuirea celor întâi-născuți din Egipt; acesta însă, spre iertarea păcatelor întregii lumi, că „acesta e

sângele Meu, care se varsă spre iertarea păcatelor”. A spus aceste cuvinte și spre a arăta prin ele că patima și crucea sunt o taină, dar și spre a mângâia pe ucenici. Și după cum Moise a spus: „Aceasta este vouă pomenire veșnică (Ieș. 3, 15)”, tot așa și Domnul a spus: „Spre pomenirea Mea până ce voi veni”. De aceea a și spus: „Mult am dorit să mănânc Paștele acesta (Luca 22, 15)”, cu alte cuvinte: „Mult am dorit să vă dau vouă lucrurile acestea noi, să vă dau un Paște prin care vreau să vă fac oameni duhovnicești”. A băut și Domnul din sânge, ca nu cumva ucenicii, la auzul cuvintelor Sale, să spună: „Ce? Bem sânge și mâncăm carne?” și să se tulbure – că mulți s-au smintit de aceste cuvinte, când a vorbit de lucrul acesta mai înainte (Ioan 6, 53-61). ✥

Sf. Ioan Gură de Aur
(din „Omilia LXXXII” la Matei)

Cina cea de taină de Alexei Mateevici

*Au zis Hristos: „Ar’ să mă vândă
Unul din voi”, - și-amară
I-au pătruns atunci durerea
Pe ucenici; toți se-nfioară
Și-ntreabă:
„Doamne, eu?”*

*Și Ioan neștrămutatul,
Iar și Petru, plin de frică,
Și-mprejur din nou cu toții
Tremurând încep să zică:
„Doamne, eu?”*

*Ce să zic atunci eu, bietul,
Eu, cu inima mea slabă,
Când și cei tari în credință,
Tremurând, pe Domnu-ntreabă:
„Doamne, eu?”*

SĂ ASCULTĂM CU EVLAVIE SF. LITURGHIE DIN NOAPTEA ÎNVIERII ȘI APOI SĂ NE ÎMPĂRTĂȘIM

Viața Bisericii noastre gravitează în jurul Sfintei Liturghii. Căci prin Liturghie Hristos se face prezent în lume pentru a o conduce spre scopul său final. Sfânta Liturghie este Cina Domnului la care toți suntem chemați să fim părtași. Hristos ne-o spune poruncitor: „Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu, beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor” (Matei 26, 26-28), deci Mântuitorul ne spune poruncitor să ne împărtășim.

Dar Sfântul Pavel ne spune să se cerceteze bine omul înainte de a se împărtăși, ca nu cumva să o facă spre osândă. De aceea trebuie să ne spovedim înainte de împărtășanie, mărturisindu-ne sincer păcatele și numai cu binecuvântarea duhovnicului să ne împărtășim. Înainte de împărtășanie omul trebuie să fie împăcat cu Dumnezeu și cu toată lumea, să-și citească din cartea de rugăciuni Canonul de împărtășanie, adică rugăciunile de împărtășanie, și, la momentul potrivit, să se apropie cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste,

dar numai în stare de smerenie. După Sfânta Împărtășanie, care de regulă trebuie făcută în cadrul Sfintei Liturghii, creștinul este dator să-I mulțumească lui Dumnezeu, citind din cartea de rugăciuni, rugăciunea de după împărtășanie, să se ferească de tot ce este rău, să caute pacea și liniștea.

Împărtășania trebuie făcută mai des, pentru că fără Dumnezeu nu putem face nimic. Așadar, dacă creștinul a postit tot postul, este bine să asculte cu evlavie Sfânta Liturghie în noaptea de Paști, iar la sfârșit să se împărtășească. ✿

Părintele Dinu Pompiliu

Vremea postului am cheltuit-o cu folos

Domnul și Mântuitorul nostru ne cheamă pe toți la Sine, grăind: „Pocăiți-vă, că s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu!” Să ascultăm acest glas mângâietor și să ne grăbim către Domnul. Împărăția lui Dumnezeu – ce lucru negrit de bun! Și pocăința – ce mijloc lesnicios, îndemănos și grabnic, mai ales în aceste zile, când toată rânduiala de viață, și pildă de obște, și aceste slujbe mișcătoare, umilicioase, ne trag chiar împotriva voii noastre la plâns și pocăință! Pe drept cuvânt Sfântul Apostol (n.r. - Pavel), înainte de începutul postului, i-a chemat pe toți în Duminica lăsatului sec de brânză: „Iată, acum este vremea bineprimită! Iată, acum este ziua mântuirii!”

Lucrarea pocăinței este simplă: un suspin și un cuvânt: „Am păcătuit, n-o să mai fac!” Însă acest suspin trebuie să străbată cerurile, să devină mijlocitor înaintea tronului Dreptății; și acest cuvânt trebuie să șteargă din cartea vieții toate înscrisurile prin care sunt însemnate acolo păcatele noastre.

Să mulțumim Domnului, Care ne-a învrednicit să mai trăim până la Sfântul Post și să mai începem alergarea mântuitoarei pregătiri pentru primirea Sfintei Împărtășanii! Dar, fraților, să ne îngrijim

și a ne folosi de această milă a lui Dumnezeu așa cum trebuie, încât ea să ne slujească spre mântuire, iar nu spre osândire.

Scopul postirii noastre e pregătirea pentru împărtășirea fără de osândă, pentru primirea Sfințelor lui Hristos Taine, spre primirea Domnului Însuși, care grăiește: „Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu rămâne întru Mine, și Eu întru el”. Dat fiind că Domnul e Curat, iar noi suntem necurați, împărtășirii cu Sfințele și Preacuratele lui Hristos Taine îi premerg la noi curățirea conștiinței și primirea desăvârșitei iertări prin Taina Pocăinței. Cu cel curat negreșit că va avea împărtășire Hristos Mântuitorul. El este iubitor de împărtășire, caută El însuși împărtășirea cu noi; și dacă nu are împărtășire cu noi, pricina e necurăția noastră. Așadar, în ce ne privește, lucrul de căpetenie este curățirea conștiinței și dobândirea iertării desăvârșite prin Taina Pocăinței. Tocmai spre aceasta ne întoarcem acum toată grijă.

Cine se pocăiește așa cum se cuvine? Cel care își dă seama de păcatele sale și totodată și le recunoaște fără fățarnicie; recunoscându-și-le, se străpunge și plânge pentru ele, iar străpungându-se și plângând, ia

hotărârea nestrămutată de a nu Îl mai jigni pe Dumnezeu cu păcatele sale; și, în cele din urmă, având aceste dispoziții sufletești, mărturisește cu smerenie toate păcatele sale înaintea duhovnicului, pentru a primi dezlegare de ele și a se înfățișa la paharul Domnului îndreptățit și curat înaintea ochilor lui Dumnezeu.

Deci îngrijiți-vă din nou să vă cunoașteți păcatele și să vi le recunoașteți. A-ți cunoaște păcatele înseamnă a spune: „Am săvârșit cutare și cutare păcat”, iar a-ți le recunoaște înseamnă a te osândi pe tine însuși pentru ele, zicând: „Sunt vinovat”, neîngăduindu-ți nici un fel de îndreptățiri și dezvinovățiri. „Am păcătuit, sunt vinovat”: aceste două spuse trebuie rostite mai înainte de orice și trebuie rostite cu sinceritate.

În urma îndurerării inimii pentru păcate vine și hotărârea de a le părăsi, de a nu-L mai jigni cu ele pe Domnul, dându-ne în același timp pierzării pe noi înșine. Iar după ea urmează mărturisirea cât se poate de sinceră a păcatelor și dezlegarea desăvârșită lucrătoare de ele. Și astfel se săvârșește pocăința cu adevărat mântuitoare. ✿

Sf. Teofan Zăvorâtul
(din „Predici și omilii”)

ȘTERGARUL

Costache Ioanid

La cina cea de Paște, în camera de sus, înconjurat de-apostoli, S-a așezat Iisus. Se revărsa din sfeșnic o galbenă lumină pe azimile calde, pe mielul... fără vină... Era plăcut prilejul. Și toate pregătite. Dar, vai, uitase gazda o slugă a trimite, un rob sau o copilă, ca, după vremii lege, cureaua de pe glezne pe rând să le-o dezlege, să le aline talpa de colbul de pe drum. Și-acum cei doisprezece, sfielnic oarecum, se întrebau în cuget: Cum vor ședea la rugă? Sau cine își va pune ștergarul cel de slugă? O, iată-i cum se-ncruntă, privind cu tulburare când vasele cu apă, când praful pe picioare. Și Duhul îi întreabă, cu șoapta Lui ușoară:

- N-ai vrea să-ți pui tu, Petre, ștergarul astă seară?
- Chiar eu?... Nu șade bine. Eu doar sunt mai bătrân.
- Dar tu? Tu cel mai tânăr? - Eu stau lângă Stăpân...
- Dar tu? întreabă Duhul acum pe Andrei.
- Chiar eu?... Sunt cel din urmă la Domnul între ei?
- Dar tu ce ții doar punga? - Eu am făcut de-ajuns.

Am cumpărat merinde. Și mielul l-am străpuns...
 - Tu, Toma, nu vrei oare să fii tu cel ce spală?
 - Sunt trist. Se luptă-n mine o umbră de-ndoială...
 - Dar tu, Matei? Tu, Filip? Dar tu, Tadeu? Dar tu...?
 Și-n fiecare cuget răspunsul a fost: Nu.
 Atunci, lăsându-și brâul și haina-ntr-un ungher, S-a ridicat Stăpânul cel coborât din cer
 Și-nfășurând ștergarul, S-a aplecat ușor să-și spele ucenicii, ca rob al tuturor.
 De-atunci pe apa vremii, atâția ani s-au dus.
 Și-acum - a câta oară? - Se-așază iar Iisus să-ntrebe, tot prin Duhul, pe cei ce-L înconjoară:
 - N-ai vrea să-ți pui tu, Gheorghe, ștergarul astă seară?...
 Tu, soră Mărioară? Tu, Radu? Tu, Mihai?...
 Frumos va fi odată acolo sus în Rai!
 Dar azi sunt mii de-amaruri. Necazul greu se curmă.
 Nu vrei, în lumea asta, să fii tu cel din urmă?
 E bun un vas de cinste, dar trebuie și-un ciob!
 Nu vrei să fii tu, frate, al fraților tăi rob?
 Sunt răni neîngrijite, sunt mucuri ce se sting, batiste-n care lacrimi în taină se preling, sunt văduve bolnave, bătrâni fără putere, sunt oameni singuratici, lipsiți de mângâiere, sunt prunci rămași acasă, cu-o mamă în spital, bolnavi care așteaptă-un salvator semnal.
 Se cere osteneală și jertfă uneori.
 Și nopți de priveghere și iarăși muncă-n zori.
 Nu mânuind Cuvântul, când harul nu ți-e dat,

cât mătura și acul și rufa de spălat, cât cratița, toporul și roata la fântână. ciocanu-n tabla casei și-n gard la vreo bătrână. Să stai de veghe noaptea la câte-un căpătâi, să-ntorci cu greu bolnavul, să rabzi și să mângâi; să-l scoți apoi la soare și să-i alini amarul.
 ... Nu vrei cu Mine, frate, să-ți înfășori ștergarul?
 - Chiar eu?... Nu șade bine. Eu doar sunt mai bătrân.
 - Chiar eu?... Eu sunt prea tânăr. Eu stau lângă Stăpân...
 - Chiar eu?... Eu nu am vreme. Eu am făcut de-ajuns.
 - Chiar eu? - Chiar eu? Se-aude același trist răspuns.
 Și-atunci, lăsând să-I cadă cununa Lui și haina, iubirii fără margini trăindu-i iarăși taina, încet - a câta oară? - Se-ableacă iar Iisus și, plin de-atâtea gânduri, ștergarul iar Și-a pus. Și-așa cum o mlădiță se-ableacă lângă trunchi, Stăpânul omenirii Se-ableacă în genunchi. La jugul fără slavă Iisus iar Se-njugă, El, Împăratul Vieții, din nou e rob și slugă. Veniți, leproși ai lumii, murdarii de-a ei țărână! Iisus vă spală iarăși cu propria Sa mână! Veniți, voi ce-n păcate nădejdea vi se frânge! Iisus vă spală astăzi cu propriul Său sânge!...
 *

Voi, frați, goniți mândria, visările și somnul! Luați cu drag ștergarul alături de Domnul! Și nu uitați: pe cale, orice lucrare-i bună; dar cine ia ștergarul, acela ia cunună!

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 2 - 5 MAI 2024

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Joi 02.05	07 ³⁰ -09 ³⁰ 18 ⁰⁰ -22 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Denia celor 12 Evanghelii / Utrenia zilei de Vineri
Vineri 03.05	10 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ 18 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ 20 ⁰⁰ -22 ⁰⁰	Scoaterea Sfântului Epitaf și trecerea pe sub Sfânta Masă (Zi aliturgică) Denia Prohodului Domnului / Utrenia Sâmbetei Mari Procesiune în jurul bisericii
Sâmbătă 04.05	de la 23 ³⁰	Canonul Sâmbetei Mari
Duminică 05.05	00 ⁰⁰ -01 ⁰⁰ 01 ⁰⁰ -03 ⁰⁰ 12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	(†) Învierea Domnului (Sfintele Paști) - Slujba Învierii Domnului - Veniți de luați lumină! Sfânta Liturghie Vecernia Paștilor – „A doua Înviere”